

Vurdering af opdagelsesrisiko

Bonde, Nanna Skou; Møller, Mette

Published in:
Nyhedsbrevet trafikikkerhedsforskning

Publication date:
2019

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Bonde, N. S., & Møller, M. (2019). Vurdering af opdagelsesrisiko. *Nyhedsbrevet trafikikkerhedsforskning*, 45. <http://www.trafikikkerhedsforskning.dtu.dk/arkiv/nr-45/holland>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Hænger omfanget af politikontrol sammen med trafikanternes vurdering af risikoen for at blive opdaget?

En hollandsk undersøgelse tyder på, at knallertkøreres vurdering af risikoen for at blive pågrebet for spirituskørsel og brug af håndholdt mobiltelefon, stiger, når omfanget af politikontrol stiger.

Af Nanna Bonde og Mette Møller

Det antages almindelig vis, at politikontrol kan nedbringe omfanget af færdselsforseelser. Antagelsen er: 1) at personer kun overtræder loven, når de forventer, at udbyttet er større end det lovlige alternativ (fx overtrædelse af hastighedsgrænsen vs overholdelse af hastighedsgrænsen), 2) at omfanget af lovovertredelser falder, når vurderingen af risikoen for at blive pågrebet stiger.

Det er dog uvist, om den selvvaluerede risiko afspejler den faktiske risiko. For at undersøge dette har forskere i Holland set på, om knallertkøreres vurderingen af, hvor stor risikoen for at blive pågrebet er, stiger, når omfanget af politikontrol stiger.

Intensiveret politikontrol

Undersøgelsen strakte sig over seks måneder og omfattede to sammenlignelige lokaliteter. På den ene lokalitet (testlokalitet) blev politikontrollen intensiveret, så den fandt sted hver anden uge. På den anden lokalitet (kontrollokalitet) var omfanget af politikontrol uændret og fandt sted én gang hver anden måned.

Politikontrollen fandt sted mellem kl. 14.30 og kl. 17.30. Når der var kontrol, blev samtlige forbigående knallerter standset, og føreren blev bedt om at fremvise kørekort og forsikringspapirer. Knallerten blev tjekket for eventuelle defekter, og efter en visuel inspektion blev knallerten placeret på et rullefelt, hvor dens tophastighed blev målt. I alt blev 687 knallerter kontrolleret.

Selvvalueret opdagelsesrisiko

Når en knallert var blevet kontrolleret, blev knallertkøreren inviteret til at deltage i en spørgeskemaundersøgelse. 43,5% valgte at deltage heraf 179 fra testlokaliteten og 120 fra kontrollokaliteten.

Knallertkørernes vurdering af risikoen for at blive pågrebet blev målt for seks forskellige trafikforseelser. Deltagerne skulle angive deres vurdering på en 7-trinsskala, hvor 1 var "meget lav risiko", og 7 var "meget høj risiko". Deltagerne skulle vurdere følgende forseelser:

- a. Overskridelse af tilladt kørehastighed
- b. Kørsel uden gyldigt kørekort eller forsikring

- c. Spirituskørsel
- d. Kørsel uden lovpligtige lygter
- e. Brug af håndholdt mobiltelefon under kørslen
- f. Kørsel uden hjelm

Resultater

Tabel 1 viser gennemsnittet for knallertkørernes vurdering af risikoen for at blive pågrebet for forskellige forseelser samt ændringen fra periode 1 til periode 3.

Tabel 1: Vurdering af risikoen for at blive pågrebet. 1= meget lav risiko, 7= meget høj risiko.

Forseelse	Gennemsnit	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Ændring
a) Overskridelse af tilladt kørehastighed					
Testlokalitet	3,90	4,00	3,82	3,91	-0,09
Kontrollokalitet	3,50	4,13	3,38	3,21	-0,92
b) Kørsel uden gyldigt kørekort eller forsikring					
Testlokalitet	3,67	4,00	3,63	3,43	-0,57
Kontrollokalitet	3,58	3,55	3,70	3,52	-0,03
c) Kørsel i alkoholpåvirket tilstand					
Testlokalitet	4,67	4,81	4,73	4,46	-0,35
Kontrollokalitet	4,03	5,10	3,89	3,50	-1,60
d) Kørsel uden lovpligtige lygter					
Testlokalitet	4,70	4,88	4,73	4,47	-0,41
Kontrollokalitet	4,61	5,19	4,32	4,46	-0,73
e) Brug af håndholdt mobiltelefon under kørslen					
Testlokalitet	4,36	4,25	4,49	4,30	+0,05
Kontrollokalitet	4,09	4,84	3,68	3,94	-0,90
f) Kørsel uden hjelm					
Testlokalitet	5,22	5,44	5,17	5,09	-0,35
Kontrollokalitet	4,94	5,55	5,03	4,54	-1,01

Som det fremgår af tabel 1, vurderede knallertkørerne, at risikoen for at blive pågrebet var højere for kørsel uden lovpligtige lygter, brug af håndholdt mobiltelefon og kørsel uden hjelm end for overskridelse af den tilladte kørehastighed og kørsel uden gyldigt kørekort. Det fremgår endvidere, at vurderingen af, hvor stor risikoen for at blive pågrebet er, falder i løbet af undersøgelsesperioden for alle forseelser undtagen brug af håndholdt mobiltelefon.

Resultaterne viser dog også, at risikoen for at blive pågrebet vurderes til at være højere på de lokaliteter, hvor kontrollen blev intensiveret sammenlignet med de lokaliteter, hvor politikontrollen var uændret. Samlet tyder resultatet således på, at øget politikontrol får vurderingen, af hvor stor risikoen for at blive pågrebet er, til at stige. Resultatet er dog kun signifikant for spirituskørsel og brug af håndholdt mobiltelefon.

Forskerne fremhæver, at der er brug for mere forskning. Dels for at afdække om øget politikontrol har en tilsvarende effekt på andre forseelser, og dels for at afdække hvorfor vurderingen, af hvor stor risikoen for at blive pågrebet er, tilsyneladende falder generelt.

Litteratur:

Terpstra, Bo L., van Velthoven, Ben C. J. & van Wijck, Peter W. (2019). Do Intensified Police Controls Change Perceptions of Apprehension Probability: A Field Experiment. *Crime & Delinquency*, s. 1-22.

Opdateret af Ragnhild Holgaard den 28. juni 2019

